

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αρ. Πρωτ. 946/22.2.2019

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**ΑΠΟΦΑΣΗ
135/2018**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 6.9.2017 και ώρα 10:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Αθανάσιο Κουτρομάνο, πρόεδρο, Ξενοφώντα Μορώνη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη Δήμητρα Παπαδοπούλου, Καλλιόπη Διαμαντάκου, Βασίλειο Καραποστόλη και Γεώργιο Σαρειδάκη. Απόντα τα μέλη Νικόλαος Κιάος, Ευαγγελία Μήτρου και Γιώργος Πλειός οι οποίοι είχαν προσκληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον διακριτικό τίτλο «ΣΚΑΙ 100,3 FM» Νομού Αττικής, ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ», αναφορικά με την προστασία του ιδιωτικού βίου προσώπου και την υποχρέωση μετάδοσης ακριβών και με αίσθημα ευθύνης πληροφοριών στη διάρκεια ραδιοφωνικής εκπομπής της 15.11.2016. Στην καταγγελία προέβη πολίτης, ο οποίος απέστειλε στο ΕΣΡ το Δελτίο Τύπου της 16.11.2016 της Ένωσης Νοσοκομειακών Γιατρών Αθηνών Πειραιώς (ΕΙΝΑΠ).

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 336/27.6.2017, ο οποίος χρεώθηκε στην ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου, η οποία κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 627/ΕΣ/10.7.2017 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της λειτουργούσης τον σταθμό ως άνω εταιρείας παρέστησαν ο δημοσιογράφος Α. Πορτοσάλτε (παρουσιαστής της εκπομπής) και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της Στάθης Γεωργόπουλος και Πέτρος Πανάγος. Προσήλθε επίσης αυτόκλητος, ο Αθ. Πλεύρης και προτάθηκε από την

εγκαλούμενη να εξετασθεί ως μάρτυς, πράγμα που έγινε (βλ. πρακτικό). Ερωτηθέντες στη συνέχεια από τον Πρόεδρο, οι εκπρόσωποι της εγκαλούμενης δήλωσαν ότι γνωρίζουν το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβαν δε τον λόγο και ανέπτυξαν τους ισχυρισμούς τους. Ζήτησαν στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να τους παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 13.9.2017 και ώρα 14.00 και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Ο σταθμός κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου 4465/13.9.2017 υπόμνημα του. Επί του υπομνήματος απάντησε η ειδική επιστήμονας-νομικός με το με αριθμό πρωτοκόλλου 884/ΕΣ/28.9.2017 έγγραφο της, το οποίο κοινοποίησε και στην εγκαλούμενη.

Την 12.11.2018 και ώρα 10.30 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τα αυτά ως άνω(παρόντα κατά τη συζήτηση) μέλη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Βαρβάρα Χαραλαμπίκη, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Ολομέλεια, αφού άκουσε την ειδική επιστήμονα-νομικό Ρέα Λαμπροπούλου, που είχε ορισθεί από τον Πρόεδρο εισηγήτρια:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων. Ο άμεσος αυτός έλεγχος του κράτους έχει σκοπό, μεταξύ άλλων, την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, την προστασία της αξίας του ανθρώπου και την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.
2. Κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος «καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους», ενώ η παρ. 2 εδ. α΄ αναφέρει ότι ο τύπος είναι ελεύθερος.

3. Επίσης, κατά το άρθρο 5^Α παρ. 1 του Συντάγματος «καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων».

4. Κατά το άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης(που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρ. 6 της ΣΕΕ): «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων. Η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές».

5. Η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου-ΕΣΔΑ που αποτελεί εσωτερικό δίκαιο διότι κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974, αναφέρει στο άρθρο 10 παρ. 1 ότι παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. «Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας».

6. Το άρθρο 19 παρ. 2 του Ν. 2462/1997 (που κυρώνει το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966) ορίζει ότι: «Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία της αναζήτησης, της λήψης και της μετάδοσης πληροφοριών και απόψεων κάθε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, προφορικά, γραπτά, σε έντυπα, σε κάθε μορφή τέχνης ή με κάθε άλλο μέσο της επιλογής του».

7. Το άρθρο 2 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003 αναφέρει ότι: «Ο δημοσιογράφος υπερασπίζεται την ελευθερία της έκφρασης και, στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, έχει το δικαίωμα να μεταδίδει ανεμπόδιστα πληροφορίες και σχόλια για να εξασφαλίσει την ενημέρωση της κοινής γνώμης».

8. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003: «Η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσο είναι δυνατό πλήρης. Τα

γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό».

9. Κατά την παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου: «Ανακρίβειες ή παραπλανητικές δηλώσεις διορθώνονται αμέσως στο πλαίσιο της ίδιας ή παρόμοιας εκπομπής».

10. Το άρθρο 8 παρ. 1 εδ. α' του Π.Δ. 77/2003 ορίζει ότι: «Δεν πρέπει να μεταδίδονται πληροφορίες χωρίς να έχουν ελεγχθεί».

11. Τέλος, κατά τα στοιχεία β και ε της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Ν. 2863/2000, το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 (και άρθρο 8 παρ. 5) του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι, παρά το γεγονός ότι ο δημοσιογράφος υπηρετεί το δικαιολογημένο ενδιαφέρον του κοινού για πληροφόρηση και ενημέρωση, δεν πρέπει να παραλείπει να παρουσιάζει τα γεγονότα με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, να ελέγχει αυτά πριν τη μετάδοσή τους και να μη διατυπώνει κρίσεις βασισμένες σε πιθανολογήσεις, που εμφανίζονται υπό τη μορφή πληροφορίας, γιατί αυτή η παρουσίαση του θέματος είναι ικανή να δημιουργήσει σύγχυση και πανικό στο κοινό (ΣτΕ 4418/2014, 3985/2013, 4406/2013, 2064/2013).

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την κατάθεση του μάρτυρος που εξετάστηκε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης και τους ισχυρισμούς της εγκαλουμένης (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής: Κατά την εκπομπή που παρουσίασε ο Α. Πορτοσάλτε στον ρ/σ ΣΚΑΙ 100,3 στις 15.11.2016, αυτός αναφέρθηκε στον πρώην βουλευτή Αθανάσιο Πλεύρη ως εξής, κατά λέξιν *«Ένας συμπολίτης μας, έχει συμβεί και σε άλλους πολλούς..., ο Θάνος Πλεύρης πήγε ο άνθρωπος σε ένα δημόσιο νοσοκομείο, κάποια στιγμή πρέπει να πω ποιο είναι, διότι τα δημόσια νοσοκομεία είναι γεμάτα από ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις και, αν αυτό δεν αντιμετωπιστεί, θα ψοφάμε όλοι. Πήγε ο άνθρωπος για μια επέμβαση ρουτίνας και εμπιστευόμενος το δημόσιο νοσοκομείο, πήγε κι άρπαξε ενδονοσοκομειακή λοίμωξη και τώρα περνάει πολύ δύσκολα κι ελπίζω κι εύχομαι να ανταποκριθεί ο οργανισμός του. Είναι σε ΜΕΘ ιδιωτικού θεραπευτηρίου για να θεραπευθεί από αυτό που άρπαξε στο δημόσιο*

νοσοκομείο σε μια άλλη επέμβαση, καμία σχέση, ρουτίνας. Η τραγωδία στην ελληνική κοινωνία που ζούμε είναι ότι βγαίνουν άνθρωποι, επειδή είναι ιδεολογικά αντίθετοι με το Θάνο Πλεύρη και του εύχονται μέσω twitter να πεθάνει. Τέτοια ψυχική νόσος διαδεδομένη πλέρια (που θάλεγε και η πασοκική έκφραση) στο άπαν της ελληνικής κοινωνίας δεν έχω δει παιδιά. Εδώ δεν είμαστε απλώς για ντιβάνι, έχει ξεπεραστεί το ντιβάνι, είμαστε κανονικά για το σακάκι ανάποδα και τα κουμπιά πίσω». Στις 8.49', απαντώντας ο παρουσιαστής σε μήνυμα ακροατή που ρωτά «για ψάξε καλύτερα πόσοι πεθαίνουν στο “Υγεία” από ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις...», λέγει: «Μόλις έχεις τα στοιχεία, μαζί στον εισαγγελέα. Αυτά δεν είναι απλές υποθέσεις...όποιος έχει ζητήματα με ενδονοσοκομειακή λοίμωξη, το θέμα αφορά εισαγγελέα είτε είναι δημόσιο το θεραπευτήριο είτε είναι ιδιωτικό το θεραπευτήριο, το θέμα έχει εισαγγελέα, δηλαδή να αρπάζεις αρρώστια στο νοσοκομείο, δεν είναι τόσο απλό το πράγμα...».

Έτσι, ο παρουσιαστής μετέδωσε ως βέβαιη πληροφορία ότι ο Αθ. Πλεύρης είχε υποστεί ενδονοσοκομειακή λοίμωξη σε δημόσιο νοσοκομείο χωρίς να έχει κάποιο στοιχείο περί αυτού.

III. Υπαγωγή

Υπό τα δεδομένα αυτά, η εγκαλούμενη εταιρεία, δια του προστηθέντος υπ' αυτής δημοσιογράφου, παραβίασε εκ προθέσεως τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις. Επομένως, πρέπει να επιβληθεί στην εγκαλούμενη εταιρεία διοικητική κύρωση και δη εκείνη της συστάσεως.

Για την μη τήρηση των κανόνων σχετικά με τον ιδιωτικό βίο του πρώην βουλευτή (κατάσταση της υγείας του) για την οποία κλήθηκε ο σταθμός, δεν διαπιστώθηκε από την Ολομέλεια του Ε.Σ.Ρ. παραβίαση όπως άλλωστε εξέθεσε ο ίδιος κατά την εξέταση του ως μάρτυρος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ ΤΟ ΕΣΡ

Δέχεται ότι ο σταθμός της εγκαλουμένης παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς την υποχρέωση τήρησης των κανόνων για τη μετάδοση ακριβών και ελεγμένων πληροφοριών οι οποίες πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ, ιδιοκτήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού «ΣΚΑΙ 100,3 FM» Νομού Αττικής, τη σύσταση όπως αποφεύγει όμοιες παραβάσεις στο μέλλον.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 12^η Νοεμβρίου 2018 και δημοσιεύτηκε την 4^η Μαρτίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΟΥΤΡΟΜΑΝΟΣ

ΒΑΡΒΑΡΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΑΚΗ